

Sygn. I C 194/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Janusz Blicharski
Protokolant:	sekretarz sądowy Karina Hofman

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2015 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. L.**

przeciwko **Towarzystwu (...) S.A w W.**

o zapłatę

- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A w W. na rzecz powoda M. L. kwotę 52.181,82 zł (słownie: pięćdziesiąt dwa tysiące sto osiemdziesiąt jeden złotych 82/100) z ustawowymi odsetkami od 15 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) S.A w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku kwotę 7.844,52 zł (słownie: siedem tysięcy osiemset czterdzieści cztery złote 52/100) tytułem opłaty sądowej od zasądzonej kwoty, od uiszczenia której powód był zwolniony oraz tytułem kosztów opinii biegłych częściowo pokrytych ze środków Skarbu Państwa;
- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A w W. na rzecz powoda M. L. kwotę 1.656 zł (słownie: tysiąc sześćset pięćdziesiąt sześć złotych) tytułem części kosztów zastępstwa prawnego;
- nie obciąża powoda M. L. wydatkami na biegłych.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt IC 194/14

UZASADNIENIE

Powód M. L. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 84.818 złotych tytułem naprawienia szkody jaka powstała w mieniu powoda na skutek pożaru zaistniałego 7 marca 2015 r. W pożarze tym spaleni uległ budynek gospodarczy M. L. ubezpieczony u pozwanego w ramach obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych oraz odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego.

Pozwane Towarzystwo (...) S.A. w W. kwestionując swoją odpowiedzialność co do zasady/mimo wypłaty części odszkodowania/ twierdziło, że szkoda została naprawiona poprzez zapłatę kwoty 17.182,02 zł. Kwota powyższa stanowić miała koszt przywrócenia budynku do stanu sprzed pożaru.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 lutego 2013 r. powód zawarł z pozwanym Towarzystwem (...) S.A. umowę obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych oraz odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. Potwierdzeniem zawarcia umowy jest polisa nr (...).

Jednym z ubezpieczonych obiektów był budynek gospodarczy/chlewnia/ o powierzchni 84 m². Wartość budynku określona została w polisie na 102.000 złotych. Wskazano również materiały z jakich obiekt był zbudowany oraz rok budowy i modernizacji. Za ubezpieczenie budynku gospodarczego powód zapłacił składkę w wysokości 337 złotych.

Dowód: polisa (...) nr (...) z 10 lutego 2013 r.

Krótko po zawarciu umowy i w trakcie jej obowiązywania w dniu 7 marca 2013 r. doszło do pożaru wskutek którego budynek gospodarczy uległ całkowitemu spaleni. Pozostałości budynku nie nadają się do remontu i kwalifikują się do rozbiórki.

Dowód: orzeczenie techniczne A. B. wraz z dokumentacją fotograficzną k. 17 - 19 akt sprawy oraz opinia biegłego sądowego S. P. k. 125

Bezpośrednio po pożarze powód zgłosił szkodę pozwanemu po czym decyzją z 15 kwietnia 2013 r. po uwzględnieniu 50 % zużycia budynku pozwany przyznał i wypłacił powodowi odszkodowanie w kwocie 17.182,02 zł.

Dowód: akta szkodowe oraz pismo pozwanego do powoda z 15 kwietnia 2013 r. i kosztorys pozwanego k. 10 - 16 akt sprawy.

Powód nie zgodził się z wyceną ubezpieczyciela i zlecił sporządzenie prywatnej ekspertyzy technicznej uwzględniającej aktualny stan techniczny budynku i koszty przywrócenia go do stanu sprzed pożaru. W ekspertyzie tej inż. A. B. wartość budynku oszacował na 115.450 zł. Z uwagi na to, że suma ubezpieczenia w polisie opiewała na 102.000 zł, a pozwany wypłacił powodowi 17.182,02 zł powód dodatkowo zażądał od ubezpieczyciela kwoty **84.817,98 zł** /102.000 minus 17.182,02 = 84.817,98 zł/.

Dowód: uproszczony kosztorys A. B. k. 20 akt sprawy.

Powód po uzyskaniu odszkodowania zamierza odbudować spalony obiekt.

Dowód: oświadczenie powoda z 21 lipca 2015 r. k. 154 akt sprawy.

Biegły sądowy z zakresu budownictwa S. P. określił wartość budynku wg cen z I kwartału 2013 r./wtedy właśnie ubezpieczono obiekt oraz miał miejsce pożar/ na 95.566,49 złotych, zaś **koszt przywrócenia obiektu do stanu sprzed pożaru na 69.363,84 złotych.**

Dowód: opinia biegłego S. P. k. 125 oraz k.149-150 akt sprawy;

W ocenie biegłego sądowego Z. C. wartość odtworzeniowa budynku przed pożarem wynosiła 32.000 złotych, zaś koszt przywrócenia budynku do stanu sprzed pożaru wynosił 18.700 zł/liczony techniką szczegółową/ i 19.100 złotych/liczony metodą wskaźnikową/.

Dowód: opinia biegłego Z. C. k. 60 - 67 i k.102-103 akt sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Przy szacowaniu szkód w budynkach rolniczych w przypadku ustalania odpowiedzialności ubezpieczyciela zastosowanie mają reguły art. 361 § 2 k.c. z modyfikacjami wynikającymi a art. 68-69 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z 22 maja 2003 r. - Dz .U. z 2013 r. poz.392 ze zmianami. Cytowany przepis art. 68 ustawy z 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych... w odniesieniu do budynków rolniczych przewiduje alternatywny sposób ustalania wysokości szkody. W przypadku niepodejmowania odbudowy lub remontu budynku ustalenie wysokości szkody może nastąpić w oparciu o cenniki stosowane przez ubezpieczyciela/art. 68 ust. 1 pkt 1/ zaś w razie podjęcia odbudowy lub remontu ustalenie wysokości szkody winno być oparte na kosztorysie/art. 68 ust. pkt. 2/. W tym drugim przypadku kosztorys musi odzwierciedlać koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych. Kosztorys musi być sporządzony przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia a jednocześnie musi zapewnić przywrócenie obiektu do stanu poprzedniego/z uwzględnieniem stopnia zużycia/ i jednocześnie nie może prowadzić do wzbogacenia się poszkodowanego. Pojęcie "podjęcia odbudowy" nie musi w ocenie Sadu oznaczać rozpoczęcia prac budowlanych, a wystarczająca jest deklaracja/zamiar/ podjęcia się odbudowy. Oczywistym jest bowiem, iż poszkodowany najpierw musi uzyskać środki na odbudowę lub gwarancję ich otrzymania i to w wysokości gwarantującej pokrycie rzeczywistych kosztów przywrócenia do stanu poprzedniego.

Na tle powyższych rozważań szczególnego znaczenia nabierają plany poszkodowanego w kwestii odbudowy obiektu lub jej zaniechania. Co prawda już w pozwie powód powoływał się na art. 68 ust. pkt. 2 tj. kosztorysowe wyliczenie szkody, a w zgłoszeniu szkody jako sposób rozliczenia wskazano kosztorys to dla całkowitej jasności co do planów powoda złożył on **pismenne oświadczenie/k.154/** z którego jednoznacznie wynika zamiar odbudowy obiektu po uzyskaniu dochodzonego odszkodowania. W takiej sytuacji jedynym możliwym sposobem wyliczenia szkody było sporządzenie przez biegłego kosztorysu określającego wartość obiektu w dniu pożaru i koszt jego przywrócenia do stanu sprzed 7 marca 2013 r. z uwzględnieniem stopnia zużycia obiektu i to bez bezpośredniego wysłuchania powoda w charakterze strony. Swoje plany co odbudowy powód przedstawił w sposób nie budzący wątpliwości a dodatkowe słuchanie go na powyższą okoliczność zbędnie przedłużałoby proces.

W sprawie wypowiedało się dwóch biegłych, jednak za podstawę rozstrzygnięcia przyjął Sąd opinię biegłego S. P., która to opinia jest zdecydowanie bardziej przekonująca od opinii biegłego Z. C.. Biegły P. w sposób bardziej staranny ocenił i opisał materiały z których wykonany był obiekt, w sposób przekonujący obalił sugestie pozwanego o wybudowaniu i remoncie obiektu w roku 1998 systemem gospodarczym co w konsekwencji uprawniało go do zastosowania stawek i narzutów stosowanych przez profesjonalne firmy budowlane. Przekonująco biegły P. uzasadnił też wyliczenie zużycia budynku. Wreszcie przekonująca jest opinia biegłego o nieprzydatności pozostałości po pożarze i konieczności całkowitej rozbiórki obiektu. Istotną dla Sądu okolicznością było również i to, że wyliczona przez biegłego P. wartość budynku przed pożarem zbliżona jest do wartości określonej w prywatnej ekspertyzie wykonanej na zlecenie powoda/115.450 zł/ oraz do "wartości rzeczywistej" wskazanej w polisie i będącej podstawą określenia składki ubezpieczeniowej/102.000 zł/, natomiast zdecydowanie odstaje od wartości wyliczonej przez ubezpieczyciela/ok.34.000 zł/.

W pełni zasadne i zasługujące na akceptację Sądu, są natomiast zastrzeżenia strony powodowej do opinii biegłego C. wyrażone w piśmie z 20 listopada 2014 r. Nie do zaakceptowania jest ustalenie szkody metodą wskaźnikową w sytuacji gdy celem odszkodowania ma być - jak podał powód -przywrócenie stanu poprzedniego, natomiast określenie wartości budynku metodą odtworzeniową nie może stanowić podstawy rozstrzygnięcia w sytuacji gdy biegły ten powołał się na kosztorys sporządzony przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego.

Reasumując, Sąd - zgodnie z opinią biegłego P. - ocenił rzeczywisty koszt przywrócenia obiektu do stanu przed pożarem na kwotę 69.363,84 zł i po odjęciu już wypłaconej kwoty 17.182,02 zł, zasądził od pozwanego na rzecz M. L. kwotę **52.181,82 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 15 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty.** Wezwanie do zapłaty miało bowiem miejsce już 8 marca 2013 r. a pozwany dysponował wszystkimi danymi które

pozwalają na wyliczenie i przyznanie odszkodowania w wysokości wyższej niż to wynikało z jednostronnego wyliczenia pozwanego.

W pozostałym zakresie żądanie powoda nie znalazło uzasadnienia i należało je oddalić.

O kosztach postępowania orzeczono mając na uwadze końcowy wynik procesu. Powód wygrał sprawę w 61,5 % i w takim zakresie rozliczono koszty zastępstwa prawnego zasądając od pozwanego na rzecz powoda tytułem ich wyrównania kwotę 1.656 zł.

Jednocześnie nakazano ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 7.844,52 zł w skład której wchodzi 2.610 zł opłaty stosunkowej od zasądzonej kwoty z której powód był zwolniony oraz kwota 5.234,52 zł tytułem kosztów opinii biegłych /z uwzględnieniem 1.000 złotych zaliczki uiszczonej przez pozwanego/.

Z uwagi na sytuację majątkową powoda i charakter sprawy w trybie art. 102 k.p.c. nie obciążono go częścią wydatków na biegłych, a całością tych wydatków obciążono pozwanego.

Na oryginale właściwy podpis